

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész evre . . . 24 kor. Negyed . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

A kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB

— Táviratok és telefontelephírek. —

A politikai helyzet.

Fejérváry Bécsbe megy.

Budapest, decz. 28. Fejérváry Géza báró miniszterelnök vasárnap, esetleg már szombaton Bécsbe utazik, hogy a kormány nevében köszöntse a királyt újév alkalmából.

Politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy a miniszterelnök ez alkalommal már a király elé terjesztheti a programot, amelynek alapján a koalíció hajlandó a kormányzást elvállalni.

Lukács László békeakciója.

Budapest, decz. 28. Lukács László volt pénzügyminiszter Kossuth Ferenczel folytatott tegnapi megbeszélése alapján sorra felkeresi a koalíció összes vezéreit. Ma délben Andrássy Gyula grófot látogatta meg és másfél óra hosszat tanácskozott vele.

Kihallgatások a királynál.

Bécs, decz. 28. A király a mai általános kihallgatások során Zichy János gróf országgyűlési képviselőt és Ugron Jánost, Maros-Torda vármegye főispánját is fogadta.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Venus Annodomini.

Irta: Rudyard Kipling.

Ennek az istennőnek semmi köze sem volt a tizenhét éves számmal, mely — Visconti Ceres és a nilusi istenség között — a Vatikán Braccio Nuovójában foglalt helyet. Tiszára indiai istennő volt, azaz, hogy angol-indiai s mi úgy hívtuk, «a Venus Annodomini», hogy minden egyéb halhatatlan Annodominitól megkülönböztessük.

Az a monda járta, hogy az istennő valamikor fiatal is volt, de senki porszülőtte nem mert előállni azzal a vakmerő állítással, hogy ez a monda valóban igaz.

Eberek jöttek Szimlába, ott maradtak vagy odábbmentek; nevet szereztek maguknak és betöltötték életfeladatukat, meg ismét visszatértek, — Venus Annodominit épp olyanak találták, mint aminő akkor volt, hogy elhagyták.

Változhatatlan volt, mint a hegyek, csak egészen olyan zöld nem. Amit egy ifjú leány tehet, lovaglás, gyaloglás, táncz, sport, erőmegtesztelés dolgában, azt Venus Annodomini mind megtette, anélkül, hogy a legcsekélyebb fáradságot vagy ernyedést mutatta volna.

Az örök ifjuság titkán kívül, mint a férfiak állították, fölfedezte az örök egészségét is és dicsősége bejárta az egész országot.

Fejérváry gyöngékedik.

Budapest, decz. 28. Fejérváry Géza báró miniszterelnök meghült és most a szobát kénytelen őrizni. A miniszterelnök senkit sem fogad s csak titkárával, Skerletz báróval közlekedik. Gyöngékedése miatt a mára kitűzött minisztertanács is elmaradt.

Az ujévi üdvözlések.

Budapest, decz. 28. Politikai körökben feltűnést kelt, hogy az ujévi üdvözlések alkalmából Tisza István gróf nem jön a fővárosba. Podmaniczky Frigyes bárót, a szabadelvű pártkör elnökét Hieronymi Károly togja üdvözölni. Apponyi Albert gróf se vesz részt az ujévi üdvözlésekben. A politikai vezérférfiak közül csak Kossuth Ferencz és Bánffy Dezső báró loznak nyilatkozatot tenni.

Erőszakkal eltávolított főjegyző.

Kassa, decz. 28. Pongrácz gróf főispán ma délelőtt megjelent a főispáni hivatalban és több kinevezés elintézése után titkársja kíséretében a főjegyzői hivatalba ment, ahol felszólította a hivatalától már régebb ideje elmozdított Pallaghy Gyula tiszteletbeli főjegyzőt, hogy adja át hivatalát.

— Csak az erőszakkal engedek, — volt a főjegyző válasza.

Idővel valóságos nevelőintézeté lett, legalább annyiban, hogy a fiatal embereket addig nem nyilvánították éretnek, míg legalább egyszer-kétszer nem áldoztak Venus Annodomini oltárán. Senki vele egyenlő nem volt, de sokan utánozták.

Hat év csak annyi volt neki, mint hat hónap más közönséges asszonyoknak és tiz esztendő kevesebb nyomot hagyott rajta, mint máson egy hónapi sárgaláz!

Valamennyien imádták s ő cserébe lekötő- és szeretetreméltó volt csaknem mindenki iránt. Az ifjuság olyannyira szokásává lett, hogy el sem tudott válni tőle, sőt ennek szükségét sem látta be s minag ifjú emberekkel szeretett együtt lenni.

A Venus Annodomini imádói közt volt a fiatal Gayerson. «Kis Gayerson»-nak nevezték, hogy megkülönböztessék apjától, a «fiatal Gayerson»-tól, aki magántisztviselő volt Bengáliában és konzerválni tudta az ifjuság szokásait és ezzel együtt ifjú szívét is.

A kis Gayerson nem érte be azzal, hogy nyugodtan imádjá Venus Annodominit, csak azért, mert ez divat — mint a többi fiatal emberek cselekedték — s egy-egy közös lovaglást vagy tánczot, vagy beszélgetést Venus Annodominnal nem a szokásos és illendő alázatos hálával fogadott.

Többet követelt s ezért Venus Annodomini kissé kegyetlen volt hozzá.

A kis Gayerson csaknem belebetegedett téktelen vágyába s hol félnék, hol túlaradó, hol goromba volt az idősebb férfiakkal szem-

Erre egy csendőrszázados négy csendőrkíséretében belépett a hivatalba és felszólította a főjegyzőt a távozásra.

Pallaghy Gyula ekkor tiltakozásának kifejezése után eltávozott.

Elmozdított főszolgabírák.

Kassa, decz. 28. Pongrácz gróf főispán Abauj-Torna vármegye összes főszolgabírait elmozdította állásukból és másokat nevezett ki helyükbe.

Fegyveres installáció.

Trencsén, decz. 28. Trencsén vármegye ujonan kinevezett főispánjának, Baross Gyulának installációja ma ment végbe. A vármegyeházát csendőrség és katonaság tartotta megszállva. Baross őriási zajban tette le a hivatalos esküt, mire nyomban eltávozott az ülésteremből és erős csendőrkísérettel a vasuti állomásra hajtatta, elutazott.

Hajléktalan közgyűlés.

Nagykároly, decz. 28. Az Ilosvay főjegyző által mára összehívott megyei közgyűlésre mintegy kétszázán jelentek meg, köztük ötven megyebizottsági tag. A vármegyeházának kapuját zárva találták, mire lakatossal fölnyitatták és a lépcsőházba hatoltak. Ott azonban csendőrség állotta útjukat. Erre Ilosvay főjegyző beszéde után a főgimnázium épületébe

ben, akik vele együtt hajoltak meg Venus Annodomini előtt.

Venus Annodomini sajnálta a fiút.

A kis Gayerson egy ifjura emlékeztette, aki öt huszonhárom évvel ezelőtt végtelenül szerette s akit ő csaknem egy hétig elég gyenge volt viszonszeretni. De az az ifjú kigyógyult s nem egész egy év múltán meg is házasodott és Venus Annodomini majdnem elfeledte már a nevét — de nem teljesen.

A kis Gayersonnak éppen olyan nagy két szeme volt s éppen úgy előrebígyesztette alsó ajkát, ha izgatott vagy bánatos volt.

De Venus Annodomini uralkodott rajta mégis.

A tulságos buzgalmat nem kedvelte, jobb szerette a nyugodalmas, csendes rajongást.

A kis Gayerson boldogtalan volt és nem is fáradzott bánata leplezésén. A hadseregben szolgált — azt hiszem, egy serezedben, de ebben nem vagyok biztos — s mivel arca tükkör, homloka nyílt könyv volt, — még igen ártatlan lehetett szegény — bajtársai elkeserítették életét tréfálkozásukkal és zordá tették eredetileg vidám kedélyét. Senki sem tudta a kis Gayersonon kívül, — s ő nem árulta el soha — mily idősek tartja Venus Annodominit. Talán huszonöt évesnek hitte, talán Venus Annodomini ennyit is mondott neki.

A kis Gayerson Venus Annodomini minden szavát komolyan vette és föltétlenül hitt neki.

Mindenki kinozta a kis Gayersont és mindenkinek fájt, hogy annyira rabszolgája Venus

vonultak és ott tartották meg a közgyűlést, melynek végeztével nyugodtan szétoszlottak.

Pest vármegye ellenállása.

Budapest, decz. 28. *Benicsky* Lajos pestmegyei alispán a belügyminiszter egy minapi rendeletére jelentést küldött, melyben többek közt kijelenti, hogy se *Tahy* István főispánt, se *Laszberg* Rezső gróf főispánhelyettest törvényesnek el nem ismeri.

Budapest, decz. 28. A belügyminiszter ma leiratot intézett *Benicsky* Lajos pestmegyei alispánhoz, amelyben Pest vármegye november 25-iki közgyűlésének összes határozatait megsemmisíti és felszólítja az alispánt, hogy e rendeletének végrehajtásáról neki nyolcz napon belül jelentést tegyen.

Megunta a főispánságot.

Budapest, decz. 28. Még megerősítésre váró híresztelés szerint *Lenk* Gyula, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánja, akit a mult szombaton iktattak be csendőrszuronyok közt, megváltik állásától.

A szabadelvűpárt veresége.

Igló, decz. 28. A városi képviselőválasztásoknál 22 koalíciót és 1 szabadelvűpártit választottak meg.

Az osztrák ipar ellen.

Marosvásárhely, decz. 28. Az itteni függetlenségi párt népgyűlést tartott, amelyen kimondták az osztrák ipar teljes bojkottálását és elhatározták, hogy széleskörű mozgalmat indítanak a hazai ipar támogatására.

Annodominek. De mindnyájan belátták, hogy nem Venus Annodomini hibája, mert ő abban különbözött Mrs. Hewksbeetől és Mrs. Reiverstől, hogy ujját sem mozdította a férfiak magáhozvonására, de, mint Ninon de l'Enclos, önkéntelenül is vonzotta a férfiakat. Mrs. Hewksbeet tisztelhetette és csodálhatta, Mrs. Reiverst megvethette és kerülhetette az ember, de Venus Annodominit okvetetlenül imádni kellett.

A kis Gayerson atyjának valami jelentékeny hivatala vagy központi szervezete volt Bengáliának egy különösen kellemetlen pontján, — ellepve »babusok«-okkal — akik ujságokat adtak ki és azt bizonyították, hogy a fiatal Gayerson valóságos Nero, azonfelül Scylla és Charybdis együtt; ehhez járult még, hogy ugyanott dühöngött kilencz hónapig a vérhas és a kolera.

A »fiatal Gayerson« — körülbelül 45 éves lehetett — szerette a »babusokat«, akiket mulatságosoknak talált, de nem szerette a vérhas és amikor csak tehetett, elutazott Darzelingbe. Ebben az évadban az jutott eszébe, hogy Simlába megy és meglátogatja fiát. A fiu ennek nem örült tulságosan. Elbeszélte »Venus Annodomini«-nak, hogy megérkezik az atyja. A hölgy könnyedén elpirult és azt mondta, hogy nagyon örvend, hogy ismeretséget köt vele.

Aztán hosszan és elgondolközva nézte a kis Gayerson, akit nagyon szeretett és nagyon sajnált, noha a kis Gayerson nagy, igen nagy számár volt.

— Leányomat körülbelül két hét mulva bemutatjuk a társaságnak, mr. Gayerson — mondá a hölgy.

Moszkva rémnappjai.

Moszkva, decz. 28. A város az ostromállapot képét mutatja. Tegnap este az őrszolgák megmotozták a járőkeket és aki ellenállást fejtett ki, azt egyszerűen lelőtték. Kilencz óra után a házak teljesen elsötétültek. A lövöldözés az utcákon éjjelutánig tartott és hajnalban újra kezdődött. Az üzleteket, különösen az élelmiszer- és ruhakereskedők üzleteit folyton fosztogatják.

London, decz. 28. A *Daily Mail* azt a szenzációs hírt közli, hogy a moszkvai csapatok, amelyek eddig hívek voltak a cárhoz, kezdenek megingani.

A *Times* szent-pétervári levelezőjének jelentése szerint a helyzet Moszkvában a javulásnak semmiféle jelét nem mutatja. A forradalmat eddig minden erőfeszítés dacára sem sikerült elnyomni. A torlaszharcokban a nők is a legnagyobb halálmeleggel küzdenek.

VÁROSI ÜGYEK.

A villamos vasut megváltása.

A városi képviselőtestület mult pénteki ülésén *Vio* Ferencz dr. polgármester közölte, hogy a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* egy hozzá intézett levélben tudomást vett a városi tanácsnak a közuti vasut megváltására vonatkozó határozatáról. A levél, amelyet *Vas* Ferencz igazgató intézett a polgármesterhez, a következő:

Nagyságos Polgármester Ur!

Igazgatói minőségemben a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* megbízásából van szerencsém értesíteni, hogy a nevezett bankintézet tudomást vett a városi képviselőtestületnek f.

— Kérem, micsodáját?

— A leányomat! — felelte Venus Annodomini. Már Angliában is járt társaságban egy éve, most pedig szeretném neki egy kissé Indiát megmutatni. Most tizenkilencz éves és azt hiszem, nagyon derék leány.

A kis Gayerson, aki éppen huszonkét esztendő volt, majd leesett a székről bámulatában, mert józan ész ellenére tökéletesen hitt Venus Annodomini fiatalságában. A hölgy hátul az ablakfüggönynek támaszkodva, mosolyogva figyelte, hogy nyilatkozata micsoda hatást idézett elő.

A fiatal Gayerson tizenkét nappal később megérkezett Simlába és 24 óra sem telt bele, régi barátaitól tökéletesen értesült már mindenről. A fiatal Gayerson nagyon jóízűt nevetett és tudakozódott a felől, hogy ki az a Venus Annodomini. Ezzel bizonyosságát adta annak, hogy Bengáliából jó, ahol senki sem tud semmit, csak a tőzsde állását.

Majd azt mondotta:

— Ez a fiatal emberek előjoga, — és fiával beszélt a dologról.

A kis Gayerson azt mondotta, hogy ő kétségbe van esve és szerencsétlen, mire a fiatal gunyosan azt válaszolta, hogy nagyon sajnálja, hogy ilyen bolondnak adott életet. Azt ajánlotta, hogy fia szakítsa meg szabadságidejét és térjen vissza ezredéhez. Ez némileg nem gyermekes választ idézett elő, a hangulat kellemetlen volt, míg a fiatal Gayerson azt a kívánságát fejezte ki, hogy a Venus Annodominek bemutatassék.

A Venus Annodomini nagyon kedvesen fogadta őket és a fiatal Gayerson ezt mondta:

é. december 15-iki határozatáról a villamos közuti vasut megváltása ügyében. A Nagyságossal mai napon folytatott tárgyalásaim alapján van szerencsém a fentemlített határozat feltételeire vonatkozólag a következőket közölni:

Mindenekelőtt teljes egészében fenntartjuk a városi tanácshoz beterjesztett ajánlatunknak tartalmát s készek nyilatkozunk a szóban forgó tranzakció keresztülviteléhez szükséges okmányokat kiállítani s azokat a Fiumei Villamos Vasut Részvénytársaság által aláírni.

Hogy bebizonyítsuk Fiume város iránti előzékenységünket, hajlandók vagyunk a képviselőtestület említett határozatában kontemplált feltételeket lehetőleg tekintetbe venni, habár meg kell jegyeznünk, hogy azok teljességgel nincsenek indokolva. Készek vagyunk tehát egy tartalékmotor és egyéb szükségelt munkának a város által 7000 koronával előirányzott költségeit sajátunkból fedezni.

Ami a Villamos Közuti Vasut által letéteményezett óvadékot illeti, megjegyezzük mindenekelőtt, hogy ez óvadék 10,000 korona névértékű magyar koronajáradékból áll. A város iránti előzékenységből ez óvadékot is átengedjük 1906 január 1-ei értékkel a város tulajdonába.

A képviselőtestületnek szóban forgó határozatában kifejezett kívánság, mely szerint a városnak jogában álljon egy bizonyos idő után a kikötött évi annuitásokat tőkésíteni, határozott ellentétben áll azon elvekkel, amelyek ajánlatunk alapul. Mindazonáltal készek vagyunk e tekintetben is megfelelni a város óhájának s megadjuk azt a jogot, hogy 20 év után — tehát 1926 január 1-től kezdve — a még maradékos annuitásokat tőkésíthesse, még pedig a megfelelő kamatos kamatok és $3\frac{1}{2}\%$ kamatláb alapján. Azonkívül készpénzben még 1% storno-díj lesz fizetendő.

Ami pedig a városi képviselőtestület azon kívánságát illeti, hogy az egyes annuitások után fizetendő adó a mi terhünkre menjen, utalunk annak idején benyújtott ajánlatunkra, mely szerint a megfelelő állami adók a fiumei villamos terhére mennek.

— Terringtét, hiszen ez Kitty! — A kis Gayerson hiába remélt valami egyebet is hallani, ellenben társalgásba kellett bocsátkoznia egy nagy, jól nevelt, jól öltözött, szép leánnyal, akinek mint Venus Annodomini leányának bemutatatták. Az ifju hölgy egész magatartásában, modorában, beszédében sokkal nagyobb érettséget tanúsított, mint ő, amit mikor észrevett, valósággal rosszul lett.

Néhány percz mulva hallotta, amint Venus Annodomini így szólt; — Tudja-e, hogy az ön fia egyike a leglelkesebb udvarlóiimnak? — Azon nem csodálkozom, — felelt a fiatal Gayerson kissé erősebb hangon, — mert csak apja nyomdokait követi. Hát nem imádtam-e azt a földet is, amelyre ön taposott, Kitty, isten tudja hány esztendővel ezelőtt. Ön azóta nem változott egy parányit sem, igazán csodálatos egy virág!

A kis Gayerson nem szólt semmit. Társalgása Venus Annodomini leányával szakadozott és esetlen volt.

— Tehát holnap ötkor, — mondá Venus Annodomini — de pontosságot kérek.

— Pont ötkor! — felelt a fiatal Gayerson, — remélem, fiacskám, adhatok apádnak egy lovacskát kölcson, holnap elmegyünk lovagolni.

— Kétségkívül, — felelt a kis Gayerson — én holnap elutazom ezredemhez és minden ponny rendelkezésemre áll.

Venus Annodomini ránézett, a szoba időközben félhomályba borult. Venus szeme könybelábadt.

Felállt és kezét nyújtotta neki:

— Isten veled, Tom, — mondá halkán.

Épületlebontás miatt végeladás minden áron Schambik Edénél Corso 13.

Azon reményben, hogy Nagyságod elfogja ösmerni a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank részéről a város irányában tanusított előzékenységet, maradok

kiváló tisztelettel
Vas F. s. k.

A szerződés tervezetét jóváhagyás és esetleges módosítás végett legközelebb a városi képviselőtestület elé terjesztik.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hír.** *Prohászka* Ottokár dr., székesfejérvári püspök tegnap délután Rómából a *Villám* gőzösön Fiuméba érkezett és még a tegnapi esti gyorsvonattal tovább utazott Budapestre.

— **Prielle Kornélia Abbáziában.** *Prielle* Kornélia, a Nemzeti Szinbáz kitűnő művésznője, tudvalevőleg karácsony vasárnapján kelt egybe *Rozsnyai* Kálmánnal. A művésznő és férje január elején, talán már 4-én vagy 5-én Abbáziába jönnek, ahol *Prielle* Kornélia a Szegeő-féle sanatóriumban, *Rozsnyai* pedig valamely más penzióban fog megszállani.

— **Pro Calabria.** A bizottsághoz, amely Budapesten az olaszországi földrengés károsultjainak fölségítésére alakult, eddig összesen 11.216 korona 25 fillér folyt be.

— **Szilveszter-est a Fiumei Magyar Körben.** E hó 31-én, vasárnap este 8 órakor a *Fiumei Magyar Kör* táncmulatsággal egybe kötött Szilveszter-estét rendez saját helyiségeiben. A kör Szilveszter-estéi fesztelen jókedvűkről és vidámságukról híresek és e tekintetben bizonyára az idei est se fog elmaradni az előbbiektől. Az estélyen szavalat, ének és tréfás versenyek is lesznek. Belépődíj nincs.

— **A karácsonyi csomagforgalom.** Karácsony ünnepe mindig fokozott munkát ró a postahivatal derék alkalmazottjaira, akiknek pontos munkájától függ jórészt az, hogy ki-ki idején kapja meg a neki szánt meglepetést vagy ajándékot. Az idei karácsony alkalmából különösen erős volt a fiumei postahivatalban a forgalom. E hó 14-étől 24-éig feladtak 5184 darab csomagot. Érkezett összesen 19915 darab; helyben kézbesítettek 6173 darabot, továbbküldtek 13696 darabot, amely darabszám a helyben feladott és átmenőleg ideérkezett csomagokból gyűlt össze. A Fiuméből kiinduló két mozgóposta *Szent-Péterig* és *Nagykanizsáig* összesen átvett utközben az egyes postahivataloktól 43719 darab csomagot és ugyanannyit adott le. Ez óriási csomagforgalom lebonyolítását 5 tisztviselő, 9 utazó kalauz, 6 belső szolgálatot tevő szolgál és 6 házhöz kézbesítő altiszt végezte, 7 napon át éjjel-nappal szolgálatot tartván.

— **Ellis Islandról megszökött magyarok.** Newyorkból jelentik: Nem mindennapi eset foglalkoztatja jelenleg Ellis Island bevándorlási hivatalának detektívjeit s a newyorki rendőrséget. Négy visszatoloncozásra ítélt kivándorló, köztük három magyar, szökött meg december 7-én a Cunard-társaság newyorki pierjéről s közülök az egyik valószínűleg halálát lelte szökés közben. *Mauser* Károly, *Bertelka* János és *Nagy* József magyar, valamint *Francesco* Fernando spanyol embereket a Cunard-társaság egyik fiumei hajójának kapitánya átszolgáltatta Ellis Island hatóságának, mint »vak utasokat«, vagyis olyanokat, akik a jegy megváltása nélkül csempészték be magukat a hajóra s miután csak a nyílt tengeren vették őket észre, a kapitány kénytelen volt őket magával hozni. Az amerikai bevándorlási törvény az ilyen »vak utasokat« föltétlenül kizárja. Így történt a fentebb nevezett négy emberrel is, akiket Ellis

Islandról december 6-án átkísértek a Cunard 52. számú pierjéhez, amelytől másnap volt indulandó a *Slavonia*. A bevándorlási biztosok szerint a három magyar különben is egy budapesti asszony meggyilkolásának gyanúja alatt állott s még ha ki is fizette volna valaki értük utólag a hajójegy árát, nem bocsátották volna őket Amerikába. A pieren a négy embert átvették a Cunard hivatalnokai s bezárták egy ilyen cselokra szolgáló kamrába. Másnap a *Slavonia* elindulása előtt vették észre, hogy a fogházul szolgáló kamra üres s annak kis, hajóablakszerű, a vízre nyíló világító lyukán keresztül a négy ember megszökött. A szökésnek ez a módja pedig rendkívül veszedelmes volt, mert a víz 30 lábnyira van lent a lyuktól, melyből a vízbe kellett ugranok. Ugy a Cunard emberei, mint a rendőrség rögtön hozzáláttak a nyomozáshoz, de mindössze egyik szökevénynek csomóba kötött ruháját lelték meg a pier mellett, amiből azt következtetik, hogy a ruhájukat levette ugrottak a szerencsétlenek a vízbe s egyikük valószínűleg benne veszett. A gazdátlanul talált ruha állítólag a spanyolé volt.

— **Hajók forgalma.** Kikötőnkbe érkeztek: a *Silesia* osztrák Lloyd-gőzös Kobeből jutával és különféle kínai árukkal; a *Thalia* osztrák Lloyd-gőzös Szalonikiból gabonával és a *Báthori* Adria-gőzös Glasgowból különféle árukkal.

— **Dohánykülönlegességi gyártmányok eladása.** A m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy 1906. évi január hó elsejétől kezdve a dohánykülönlegességi gyártmányok eladása ideiglenesen *Radmanovics* Márk dohánynagyáruházában (Erzsébet-ter 3. sz.) fog történni.

— **Hajószerecsétlenségek.** Az *Emma* nevű osztrák gőzös, mely farakománnyal utban volt Fiuméből Aghia Marina felé, Styliben megfeneklett. Látszólag súlyos károkat nem szenvedett. Remélik, hogy a rakomány egy részének kirakása után a hajót leszeddithatják a zátonyról. — A *Lucia Vuolto* nevű olasz vitorlászajó Malta kikötőjében rakodott, mikor egy benzinnel telt edény felrobbanása következtében a hajón tűz ütött ki. Az elháruló lángok a vitorlást rövid idő alatt teljesen elhamvasztották. A hajó személyzete megmenekült.

— **Hamis utlevelek.** *Penovics* detektív ma letartóztatta *Fanja* János 22 éves toporczi lakost, *Fodorov* Zsiva 46 éves és *Remleyei* Árkád 43 éves dubriczai lakosokat, akik hamis utlevéllel akartak a *Slavonia* gőzösön Amerikába hajózni. — A kormányzóságnál tegnap egy munkás *Gilde* József névre szóló utlevél alapján tengerészeti utikönyvet kért. A kormányzóság utlevél-osztályában az évszámokban történt vakarás miatt kifogásolták az utlevelet és a munkást átadták a rendőrségnek, ahol bevallotta, hogy *Mikocs* Bálintnak hívják, 28 éves, samobori illetőségű. Két napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélték.

KIVÁNDORLÁSI ÜGYEK.

— **Az amerikai kivándorlás.** A *Bevándorló* című new-yorki újság most érkezett száma közli: A múlt héten alig volt magyarországi bevándorlás. Szívől lehetne ennek a körülménynek megörülnünk, ha ez a feltűnő apadás tényleges volna. A magyarországi bevándorlás csökkenése azonban sajnálatunkra csakis annak tulajdonítható, hogy a tengeren uralkodó viharok folytán a bevándorlókat hozó legtöbb hajó megkésett. Amely kicsiny tehát a multheti, épp oly nagyra ígérkezik a jövő heti bevándorlás Magyarországból. Az elmúlt héten mindössze *ötszázhuszonzolc* bevándorló érkezett ide hazulról, még pedig 82 magyar, 160 tót, 48 sváb, 232 horvát és 6 oláh.

Ausztriából a múlt héten 1297 bevándorló érkezett ide, még pedig 136 osztrák-német, 852 lengyel, 263 krajnai, 22 cseh és 534 horvát és dalmát.

Sargent bevándorlási főbiztos most tette

közé évi jelentését, amelyből kitűnik, hogy a lefolyt esztendőben *Sargent* jelentése szerint 1.026.499 bevándorló érkezett Amerikába, 213.620 bevándorlóval több, mint tavaly. És fájdalommal jelentjük, hogy e többletnek szülőhazánk járult hozzá leginkább, ahonnan a lefolyt esztendőben *kilencvenezer bevándorlóval* több érkezett ide, mint tavaly.

— **A kivándorolt munkások visszatelepítése.** A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének nagyválasztmánya e hó 21-én *Chorin* Ferencz dr. elnöke alatt ülést tartott, melyen *Hegedüs* Loránd dr. nagyfontosságú javaslatot terjesztett elő a kivándorolt munkások visszatelepítése ügyében. A javaslat rámutat a kivándorlási statisztika ama megdöbbentő eredményére, hogy ez évben október végéig az országot több mint 130.000 kivándorló hagyja el akkor, amikor a népesség természetes szaporodása csak 124.000 volt, ami azt jelenti, hogy az ország lakossága az idén először abszolút fogyott. A javaslat a tanultabb munkások visszatelepítésének és a munkás itthontartásának valódi előkészületét abban keresi, hogy mindenekelőtt a rendezetlen gazdasági viszonyokat mennél gyorsabban és mennél szilárdabb alapon rendezze a törvényhozás. Ezenkívül követeli, hogy a magánygyáriparunk állandó és igazán nagyarányú állami s közhatósági megrendelésekhez jusson, az iparfejlesztés céljából a föld- és telekbeszerzés megkönnyíttessék s a munkásjóléti intézkedések kiterjesztessenek. Kiemeli ezután a javaslat, hogy a magasabb, képzetesebb munkások elhagyását tetemesen megnehezíti az élelmiszerek rohamos megrágulása. Ezért a célra nem vezető kivándorlás megtiltása helyett okvetlenül szükségesnek tartja, hogy a kivándorlási szabadság és a kivándorlásra való buzdítás között különbség tétessék és határozottan veszedelmesnek tartanak, ha a megbízottak aszerint jutalmaztatnának, hogy hány kivándorlót szállítsanak. — A javaslat felett hosszabb vita indult meg, melynek beárta után *Chorin* Ferencz dr. elnök kijelentette, hogy a beadvány az elhangzott fölszólások értelmében fog atdolgoztatni és különösen ki fog emeltetni, hogy addig is, míg a gyáripar előmozdításának leghatalmasabb tényezője: az önálló vámterület életbe léphet, a kivándorlás megakadályozása és a kivándorolt munkások visszatelepítése céljából a szövetségnek erőteljes és nagyarányú iparfejlesztési akciókat kell sürgetnie.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

December 28-án.

Báthori, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1386, kapitány Blazevich, Glasgowból.

Indult:

December 27-én.

Medea T., osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 119, kapitány Vuscovich, Triesztbe.

Lederer Sándor, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 607, kapitány Vlasic, Valenciába.

Helios, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1188, kapitány Ivellich, Triesztbe.

Medea, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1112, kapitány Signorelli, Batumba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvénység tengeri forgalma.

Erkezett:

Báthori december 28-án Fiuméba Glasgowból.

Szell Kálmán december 28-án Antwerpenbe Fiuméből.

Zichy december 27-én Sfaxba Fiuméből.

Indult:

Andrássy december 27-én Barcelonából Valenciába.

Rákóczi december 28-án Triesztből Bariba.

Szent László december 28-án Fiuméből Marseilleba.

Szeged december 27-én elhaladt Carvorion Antwerpen felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Ujév alkalmából
Leszállított árak!!

Ujdonságok!

Játék-diszmu és iparművészeti
tárgyakban.

Gramophonok és Phonografok
részlet fizetésre is.

Reich Sándor

Fiume Corso — Casa Tiring.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkéretik a t. cz. közönség, a bronz és teracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

Varieté Susák szálloda

Ma és naponta

Óvárosi

Varieté Előadás

6 hölgy. 6 férfi.

Jacques Paul!!

a leghíresebb német komikus vendégjátéka.

Számos látogatást kérnek

Blumau és Steinau
igazgatók.

Előfizetések és Hirdetések
„A Tengerpart”

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápary
czimzendők.

**Első fumei magyar
szobafestő és fénymázoló.**

Vállal minden e szakmába vágó
munkát a legjutányosabb árak mellett
Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

! Őszi és téli ujdonságok !

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlő-
szobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, pré-
mek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban

egyedül **WEISS M.** cégnél kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIESZT, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem,
bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztyűk, csipkeárak,
szőnyegek, nyakravalók és mindennemű disztárgyak eladása.

Szabott árak! Szabott árak!

Menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállítatnak.

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

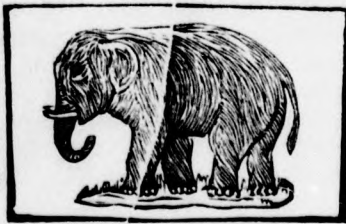
Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs
keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Garçon lakás.

Egy szépen butorozott, 2 ablakos utczaí
szoba — esetleg fürdő-szoba használattal
— kiadó. Via Pomerio, Celligoi-féle új
palota, kapu sz. 1., félemelet 5.-ik
számú ajtó.

Két eladó telek.

Pecsinében (Susakon) a főuttól a tengerig
terjedő két remek fekvésű telek gyári
célra vagy villa építésére eladó. Az egyik
telek körülb. 600 □ m., a másik körülb.
750 □ m. Mindegyik tengeri fürdő épi-
tésére is alkalmas. Előnyös feltételek.

Czim a kiadóhivatalban.